

OBSAH.

I.

Vznik internacionály str. 3, 4; pařížská komuna 5; příčina rozháraných poměrů společenských jest odpad velkých i malých od křesťanství, náboženství to práce, spravedlnosti a lásky, liberalismus 6—7; prostředky záchranné: dělníci sami, stát se svým zákonodárstvím, továrníci, spolky humanitní, církvev 8, duchovenstvo si všíměj otázky socialní 9.

II.

Komunismus 10, socialismus 11—15.

III.

Historický jich vývoj: Kréta 15, Sparta 16, Athény 17 - 20, Řím 21, křesťanství 22, 23.

IV.

Pokusy komunistické a socialistické v době křesťanské (z novějších: Babeuf, Saint Simon, K. Fourier, Enfantin, Leroux, Cabet, Proudhon, Weitling, Engels, Lassalle, Owen), chartisté 22, 23.

V.

A. *Svépomoc*: význam její (Schulze-Delitzsch) 45—52. Anglie (trades-unions) 52—56; Francie 57; Belgie 58; Itálie 59; Německo 60—67; Rakousko 67—70; význam náboženství při svépomoci 70—76.

VI.

B. *Pomoc státní* 77, její potřeba při spolcích potravních, záložnách, spol. řemeslnických, při spojování kapitálu s prací, při podpoře spravedlnosti křesťanské, při volné

soutěži, stávkách 78—88; státní pomoc se má jeviti: ochranným státním zákonodárstvím: stát uznej, že práce dělníkova není pouhou věcí, vydej zákony o svobodném stěhování dělníků a usazování se, dále zákony koaliční a spolčovací; zaved' přiměřenou soustavu berní, utvoř řád a právo práce co do doby pracovní (klid nedělní a sváteční), místností pracovních, práce žen a dětí, uprav řád továrnický, živnostenský a řemeslnický dozor, zřídíž dohodčí úřady a úřady pracovní, soudy rozhodčí; zákon vynes o úrazech, podporuj záložny dělnické a rolnické, pečuj o laciné aneb bezplatné vyučování dítek dělnických, odborné školství, podporuj spolky; k tomu třeba opory v náboženství 88—100.

- C. *Pomoc továrníků.* Vlastníci závodů průmyslových starejtež se za přispěnistátu o byty dělnické. I. Stát: 1. zákonodárství státní budiž upraveno tak, aby se nouze o byty odstranila; 2. vykořisťování se strany jednotlivců se zabraňuj; 3. stát sám buď továrníkům ve stavbě bytů pro své zřízení vzorem a jim i hmotně pomáhej 88—107. II. *Továrníci:* a) (co do záporného způsobu) 1. na sněmeh neodkládejte s otázkou dělnickou, spíše připustte dělnictvo do sborů zákonodárných; 2. dělnictvu náboženství neberte; na to se líčí účinek nevěreckého liberalismu na poměry sociální 107—114; b) *továrníci* (co do kladného způsobu) 1. starejtež se o duchovní blaho dělnictva; 2. sami jsouce zbožni ved'te dělnictvo k mravnosti a tím i blahobytu hmotnému 114—122; *továrníci* starejtež se o hmotné blaho dělnictva: opatřením zdravotních bytů 123—144; zařizováním výpomocných pokladen, pokladen pro výslužbu, pečujte o jich tělesné potřeby, pečováno buď o šestinedělky, o školství; poklad všeho je náboženství. (144—62)
- D. *Pomoc dobročinné lásky:* almužna, humanita čili filantropismus, křesťanství, dobročinnost křesťanského starověku 162—170; život řeholnický 178; dobročinnost křesťanského středověku, mizení otroctví... cechy 199... dobročinnost v Čechách... protestantismus 205... sv. Karel Borr. 206... sv. Vincenc z Pauly 209... spolky svatého Vincence 216... různé způsoby křesťanské dobročinnosti... organisace křesťanské dobročinnosti 228...